

Dr. Bruce Waltke, Zaburi, Hotuba ya 8

© 2024 Bruce Waltke na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Bruce Waltke katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Zaburi. Hiki ni kipindi namba 8, Nyimbo, Theolojia, hesed, Uumbaji, Ufalme, na Hekalu.

Na tumekuwa tukitafakari juu ya namna ya zaburi inayoitwa wimbo. Tuliona motifu zake na motifu zake ni wito wa utangulizi wa kusifu. Hiyo ndiyo mechi nasema kuwasha moto. Kisha tuna sababu ya kusifiwa, na hiyo ndiyo kuni inayowasha moto.

Kisha tuna wito upya wa kusifu. Nimekuwa nikitafakari juu ya motifs hizi. Kwa hivyo, tulitafakari juu ya wito wa kusifu.

Tulitafakari hali nzima ya lazima ambayo Mungu alikuwa anatuambia tumsifu. Je, tunaelewaje hilo? Kwa sababu sisi kamwe kufanya hivyo na binadamu. Tungemdharau mwanadamu.

Tulipendekeza kwamba tuseme, kwa sababu inafaa na ni sawa, na tumekufa tusipofanya hivyo. Inafaa kabisa na inafaa. Ni kwa manufaa yetu.

Kusifia kinachostahiki na si kukisifia ni kama kiziwi wa sauti. Nilisema ndivyo Louis alisema, sio kusikia. Na kisha tukatafakari ni nani hasa anafanya sifa hiyo.

Ni watu wote wa Mungu na kwaya za kisiasa na kadhalika. Kabla ya hapo, tulitafakari juu ya shauku na muziki na kupiga makofi na kuimba na sio vuguvugu. Ni sifa tele zinazompendeza Mungu.

Kisha utendaji, ni nani anayefanya hivyo? Na tukamalizia kwa kusema, moja ya mambo tuliyojata ni kuwa hataki sifa kutoka kwa wakosaji. Ni chukizo kwake. Na bado nasikia mengi ya hayo leo.

Natumai sijahukumu. Sina nia ya kuhukumu. Ninasema tu ninachokiona kwenye magazeti na nini.

Kisha tulikuwa tukiangalia sababu ya kusifiwa na tukaruka katika teolojia ya sifa. Tulibainisha kuwa hii ni njia ya kipekee ya kujifunza theolojia. Tunajifunza katika muktadha wa kidoksiolojia, ambayo inafaa.

Yaani, tunajifunza kutoka kwa watu wanaomsifu Mungu. Wanapomsifu Mungu, wanasherehekea utu wake na kazi zake. Maneno yao kwa Mungu ya sifa yanarudi kwetu katika neno la Mungu, na kutufundisha theolojia.

Kwa hivyo tunajifunza juu ya theolojia ya Mungu kupitia sifa za watu wake kwa Mungu, sio kupitia Musa au sio kupitia nabii, sio kupitia kwa hekima, lakini tunajifunza kupitia watu wa Mungu ambao ni wacha Mungu na waaminifu. Wanasherehekea Mungu na maneno yao kwa Mungu yanakuwa neno la Mungu kwetu. Kwa hiyo, kwa kweli, wanakuwa neno la Mungu lililopuliziwa kwetu katika maneno haya ya sifa.

Kisha tukajadiliana zake, na kutoka hapo tukaanza kuzungumzia sifa zake na tukagawanya hayo kuwa yasiyo na mawasiliano yake, yale ambayo sisi hatuwezi kushiriki, na sifa zake za mawasiliano. Sifa zake zisizoweza kutambulika ambazo hatushiriki ni pamoja na, kwanza kabisa, utu wake. Tulizungumza juu ya ujana wake.

Yeye ni wa nafsi yake. Yeye hatoki kutoka kwa mtu yeyote na kila kitu kinatokana naye. Kwa hiyo, maisha yetu yanatoka kwake.

Kila kitu kuhusu sisi ni derivative na sisi ni tegemezi juu yake. Huyu ambaye ametupa uzima huu mkuu anastahili sifa zetu, utukufu wake. Tulizungumza juu ya sifa zake zinazoweza kuambukizwa za umilele wake.

Kama asity, nilitoa hoja, kitu ni, kitu. Unajua, Elaine na mimi tuna liturujia yetu kila asubuhi na tunasema katika maombi, tumshukuru Mungu na Bwana afungue midomo yetu, na kadhalika. Kisha mshukuruni Mungu na kumtukuza Baba na Mwana na Roho Mtakatifu, kama ilivyokuwa hapo mwanzo sasa na itakavyokuwa hata milele.

Hiyo ni sehemu ya liturujia yetu ya asubuhi. Pamoja na kuungama dhambi, nilizungumza kuhusu siku nyingine. Na hivyo ndivyo Mungu alivyo, tofauti na mtu anayependa vitu asemavyo maada ni.

Tulisema jambo ni kwamba, Biblia inafundisha kwamba Mungu aliumba kila kitu na kwamba maada yenyewe huakisi muumbaji kwa sababu imetungwa vizuri sana. Imejaa sheria sahihi sana. Nitakuja kwa hili katika Zaburi ya 8. Einstein, kama mtu asiyeamini Mungu alivyosema, kwamba kisichoeleweka ni kwamba kinaeleweka.

Kwa maneno mengine, akili yake ya kimantiki, yenye kipaji ingeweza kuelewa sheria ambazo ilifanya kazi. Kwa hivyo, ikiwa ni hivyo tu, haieleweki jinsi sheria hizi, akili hii ilivyotokea, ikiwa hakuna kiumbe mwenye akili. Ni kauli nzito.

Haieleweki jinsi inavyoweza kueleweka. Imejenga ndani yake. Paulo atasema, uumbaji unaonyesha asili yake ya milele na uwezo wake wa milele.

Ungeweza kuiona. Na anasema lazima uwe kipofu ili usiione. Ndipo Mungu hatakuhukumu kwa kutokusifu, bali atajitenga nawe.

Uwepo wake umeondoka kwako. Atakukabidhi kwa jinsi ulivyo kiasili, ambayo ni mzinzi na shoga. Atakukabidhi tu kwa dhambi yako.

Anaondoa mkono wake kutoka kwetu na tunaingia katika ulimwengu wa kifo. Kwa hiyo, basi tulikuwa tukishughulika na sifa zake za kueneza katika ukurasa wa 65. Na tukasema zilipatikana hapo kimsingi sifa hizi kuu zinapatikana kuhusiana na ndama wa dhahabu, ile dhambi mbaya ya kugeuza utukufu wa Mungu na kumwabudu ng'ombe dume mla nyasi, mwenye kujisaidia haja kubwa.

Ajabu. Na Mungu ana hasira ya kimaadili na amejaa ghadhabu na anataka kuwaondoa watu hawa. Musa akasema, enenda pamoja nasi.

Siwezi kuendelea bila wewe. Nionyeshe utukufu wako. Na sababu ya yeye kuendelea ni kwa sababu sifa zake pia ni rehema, neema, ustahimilivu, upendo usio na kikomo, na uaminifu kamili.

Na sifa hizo hutoa neema ya mfumo wa dhabihu, neema ya Yesu Kristo ili kwamba neema yake ni kubwa kuliko dhambi zetu zote. Na ijapokuwa tunafanya uzinzi au jambo lingine lolote ambalo tunaweza kuwa tumefanya maishani au dhambi yoyote tuliyofanya maishani, Mungu hutusamehe na yuko pamoja nasi. Na hata sisi wenye dhambi, yeyote anayetubariki atabarikiwa.

Hiyo ni neema ya ajabu, inayostahili sifa zote. Ukurasa wa 66, sehemu nyingine ya Mungu anayestahili kusifiwa ni kwamba yeye hawezi kulinganishwa. Na miongoni mwa miungu, hakuna wanaofanana katika utakatifu, nguvu, hekima na neema.

Basi, mnazo aya hizi, ni nani aliye kama nyinyi katika miungu? Au tena, yeye ni mfalme wa miungu. Yeye ni Bwana wa Mabwana, Mungu wa miungu, na kadhalika, asiye na kifani. Lakini tunafanya nini kutokana na hilo? Inaposema, yeye ndiye kama nyinyi katika miungu, je, inafundisha kuwa kuna miungu mingine? Na ndivyo inavyosemwa mara nyingi anaposema, kuna miungu mingine.

Na unapata jambo hili kwa kawaida, yeye ni mfalme wa wafalme, Mungu wa miungu, Bwana wa Mabwana. Na hiyo inaonekana kumaanisha kuna miungu mingine. Amri ya kwanza kabisa ya amri ya 10, usiwe na mungu mwingine ila mimi inachukulia kuwa kunaweza kuwa na mungu mwingine.

Kwa hiyo, tunafanya nini na imani ya Mungu mmoja? Na kile kinachotokea katika dini ya kulinganisha, wanasema kwamba Israeli wakati huu ilikuwa imefikia hatua ya henotheism. Hiyo ni kusema, kwamba ilianza na animism, kwamba miungu hii ilikuwepo katika maumbile yote na wanyama na miti na nini. Na kisha wakawa watu wasioeleweka zaidi katika utu na miungu ya upepo na miungu ya mvua, mungu wa chini ya maji, mungu wa dhoruba, na kadhalika.

Na unaishia na ushirikina. Huo ni mchanganyiko wa maumbile na mtu binafsi nyuma ya ushirikina wa mungu. Hatua inayofuata ni henothem ambapo unatambua kuna miungu mingine, lakini unaabudu mungu mmoja tu.

Hiyo ni kuku ikimaanisha kwa Kigiriki moja. Kuna mungu mmoja unayemwabudu, lakini kuna miungu mingine. Halafu hatimaye unaishia pale unapoiondoa miungu mingine yote, unafika kwa Isaya, na kadhalika.

Hakuna miungu mingine na unaishia kwenye imani ya Mungu mmoja. Kwa hiyo, kauli hizi za Daudi na katika Zaburi yake zinawakilisha ile hatua ya dini ambapo Musa alikuwa wa henothem. sikubali hilo.

Sikubali kwamba itambuliwe kwamba kweli kuna miungu mingine. Ninavyoielewa, inatubidi kutofautisha kati ya kauli za kitheolojia na amri za kidini. Taarifa ya kitheolojia katika Kumbukumbu la Torati 4:39, inasema, kwamba hakuna mungu mwingine.

Ukweli wa kidini ni kwamba watu wanaabudu wasio miungu. Wao ni miungu kwa watu. Wao si miungu kweli, lakini ni ukweli wa kidini.

Kwa hiyo, wanawazunguka. Kuna kengele na Calvin angeweza kusema, akili yangu ni kutengeneza miungu kila siku, kitu kingine cha kuabudu ambacho kinamwondolea mbali. Kwa hivyo, tunaabudu miungu mingine, lakini haipo.

Kwa hiyo kauli ya kitheolojia ni kwamba hakuna miungu mingine. Hayo ni mafundisho ya wazi ya Maandiko. Lakini ukweli ni kwamba watu wanaabudu miungu mingine.

Hili ndilo lilikuwa tatizo. Sisi tulio na maarifa tunajua hakuna miungu mingine anasema Paulo kwa Wakorintho, lakini wale wasio na maarifa wanaabudu miungu mingine. Tunapaswa kuwafikiria kwa sababu wanaweza kukwazwa na mambo tunayofanya.

Kwa hiyo, naona ni maelezo bora zaidi ni kutofautisha kauli za kitheolojia na amri za kidini. Kwa hivyo ndivyo ninapendekeza kufikiria juu ya kile tunachozungumza kisichoweza kulinganishwa. Yeye hawezi kulinganishwa na kila kitu kingine ambacho watu wengine wanaweza kufikiria.

Hakuna kulinganishwa nayo au kile ambacho watu wa kale waliabudu, ambacho kilikuwa masanamu. Tunazungumza katika nambari 65 kuhusu makao yaliyoinuliwa ya Mimi Ndimi na utawala wake mbinguni. Ni lazima, kama nilivyosema awali, tunapozungumza juu ya Mungu mbinguni na juu ya kiti cha enzi, chochote tunachosema juu ya Mungu ni mfano.

Mungu ni roho. Ni mwelekeo mwingine ambao hatujawahi kupata. Tunaweza tu kuizungumzia katika uzoefu wetu kama tulivyoijua.

Je, ungewezaje kuelezea mtoto ambaye hajazaliwa tumboni mwa mwanga, hewa, uzuri wa uumbaji? Kinachojulikana ni maji, giza. Je, unaielezeaje? Itabidi utumie sitiari. Kitu, sijui ni nini, lakini itabidi utumie kitu ambacho ni kizuri sana tumboni.

Hiyo itakuwa nzuri. Na kitu ambacho ni mbaya sana, lakini kwa njia fulani itabidi utumie sitiari. Kwa hivyo kila tunapozungumza juu ya Mungu, kuna kana kwamba.

Kwa hiyo, wanazungumza juu ya Mungu. Inatubidi, wao kana kwamba wako katika ufahamu wao wa ulimwengu, ambao ulikuwa wa utatu. Kwa hiyo, walikuwa na mbingu juu na walikuwa na dunia na walikuwa na maji chini ya dunia.

Kwa hiyo, wanamwelezea Mungu kwa namna ya ulimwengu ambao walikuwa wakiuona katika siku zao. Kwa hiyo, wanamchora Mungu ili kuelewa uwingine wake na utawala wake juu ya kila kitu, ufahamu wake juu ya kila kitu. Inawakilishwa katika ulimwengu wao kama Mungu ameketi kwenye kiti cha enzi mbinguni.

Lakini ni kana kwamba huwezi kusukuma hilo, kwamba kweli kuna kama kusulubiwa kwake, vema, tulipanda pale kwenye mwamba na tukatazama pande zote na hatukumwona Mungu yeyote hapa. Unaona, alikuwa akiichukulia kihalisi, akiidhihaki kweli. Lakini kuna Wakristo wengi ambao wanaweza kukwazwa na hili kwa sababu tunajua kwamba tuna roketi zinazoenda kwenye sayari nyingine huko nje.

Unapaswa kuelewa ni mfano ndani ya ulimwengu wa kibiblia. Na katika mafumbo hayo, inatufundisha kuhusu Mungu. Kwa hivyo, kwa hivyo, ninapendekeza lazima uwe umesukuma hii kihalisi kwa sababu tunazungumza juu ya roho.

Hiyo ndiyo njia pekee ninayoweza kuielewa. Natumai hiyo inakusaidia. Inanisaidia.

Sawa. Kwa hiyo, ametukuka zaidi. Yeye yuko juu sana.

Kwa hiyo, asema, Nimeimarishwa kiti chake cha enzi mbinguni na utukufu wake unatawala kila kitu. Kwa hivyo, ni njia ya kusema anatawala. Yeye ndiye anayesimamia kila kitu.

Hakuna ajali. Sura dhalimu ya kujua kwake yote, anatazama chini duniani kutoka kwenye kiti chake cha enzi cha mbinguni, ambacho ulimwengu wote umelala miguuni pake. Anaona kila kitu kinachotokea chini kwa macho yake ya kutazama.

Kwa hiyo hiyo ndiyo njia ya kuwakilisha ujuzi wake wa kujua yote. Ni ukweli ambao unawakilishwa kwa njia hii katika ulimwengu huo wa kibiblia wa kumwakilisha Mungu. Yeye ndiye muumbaji na mhifadhi wa asili.

Kwa hivyo, yeye sio tu aliumba kila kitu, anashikilia kila kitu. Na wakati anaondoa mkono wake, utakoma kuwapo. Katika Agano Jipya, ni Kristo ndiye anayetegemeza vitu vyote, Wakolosai 1. Zaburi 104, viumbe vyote vinakutazama wewe ili uwape chakula chao katika majira haya.

Ukiwapa wanakusanya. Unapofungua mkono wako, wao hujazwa na mambo mazuri. Unapoficha uso wako, wanafadhaika.

Ukiondoa pumzi yao, wao hufa na kurudi kwenye mavumbi yao. Unapoituma roho yako, zinaumbwa nawe unaufanya upya uso wa dunia. Kwa hivyo njia ya kusema kwamba Mungu ni wakati maisha mapya yanapokuja ulimwenguni, huo ni uumbaji wake.

Nawe unaifanya upya kwa roho yako. Tena, Gunkel anasema, na nadhani ni sawa. Kwa ujumla haileti tofauti katika uchunguzi wa mambo ya kale ya ulimwengu, iwe matukio ni ya dhana yetu ya kuhifadhi au ya uumbaji halisi.

Kila tukio jipya linaonekana kama uumbaji mpya. Bwana hubadilisha giza kuwa asubuhi na mchana hufanya giza kuwa usiku. Anapanga nyota wakati wa mapambazuko.

Anaziita nyota kwa jina, theluji na barafu, na hasa mvua hutoka kwake. Anasababisha nchi kutetemeka. Anamimina maji juu ya nchi.

Anatuliza kishindo cha mafuriko yanayokuja kwa kasi. Kwa mukhtasari, anafanya mambo makubwa ambayo hayatakiwi na miujiza ambayo haiwezi kuhesabiwa. Na tena, anajidhihirisha katika uumbaji wote.

Kwa hiyo, kwa picha yake, jambo zima ni udhihirisho wa uumbaji wake. Nuru ni koti la Mungu. Mawingu, gari lake, upepo na miali ya moto, wajumbe wake.

Anatembea juu ya mahali pa juu pa dunia. Ikiwa matetemeko ya ardhi, ni kwa sababu Bwana aliyaangalia. Ikiwa milima ina moshi, ni kwa sababu Bwana aliigusa.

Wakati mabadiliko ya majira yanaposababisha uhai na kifo kuingia duniani, sababu ni kwamba Bwana amevuta pumzi na kuitoa pumzi yake inayolinda uhai. Mshairi wa Kiebrania anaashiria upatano wa tufe kuwa wimbo ambao mbingu huimba ili kumheshimu Mungu. Kwa hiyo, anajidhihirisha katika uumbaji.

Tunapotazama uumbaji, tunapaswa kumwona Mungu mwenyewe. Ana mamlaka juu ya kila kitu, juu ya wanadamu. Na ninakupa nyenzo hapo.

Inasema wimbo unapenda kuelezea pande zote mbili za tendo la kimungu kwa utofauti mkubwa. Yehova huua na kuhuisha. Anashuka mpaka kuzimu na kuongoza juu.

Yehova huwafanya maskini na matajiri. Ananyenyekea na kuinua. Hoja pia ni kwamba hatukujua sifa zisizoweza kuambukizwa na zinazoweza kuambukizwa zinapaswa kwenda pamoja.

Kwa sababu ikiwa Mungu angekuwa na nguvu zote na hakuna anayeweza kumzuia, angeweza kuwa mtawala. Lakini kwa sababu yeye ni mwaminifu na mwenye rehema, yeye ni dhalimu mwenye fadhili, ikiwa unataka kutumia neno hilo, mfalme mkarimu. Kwa upande mwingine, ikiwa tu angekuwa na sifa za mawasiliano za rehema na neema, zingekuwa hazina nguvu.

Hazingeweza kuwa na ufanisi, lakini kwa sababu yeye ni muweza wa yote, anaweza kutumia rehema yake. Kwa hiyo, unapaswa kuwa na vitu hivyo viwili pamoja kwa sababu uaminifu unatuhakikishia kwamba Mungu si mtawala. Kwa upande mwingine, kwamba yeye ni mwenye uwezo wote hutuhakikishia kwamba anaweza kubeba kupitia neema yake na rehema zake.

Kwa hivyo, tunazihitaji kwa usawa na kila mmoja. Nambari ya saba ni upendo wake na uaminifu wake. Hizi ndizo mbili za msingi, upendo wa kwanza ndio sifa kuu ambayo inaadhimishwa katika Agano la Kale na katika kitabu cha Zaburi.

Ni neno la Kiebrania hesed, HESE D. Ni herufi ya kwanza tu ambayo umeweka mkanganyiko kidogo ndani yake. Ni hesed. Kwa hiyo, nakumbuka siku moja katika mwaka wa kwanza nilikuwa nikifundisha Kiebrania na nilikuwa nikijaribu kutofautisha kati ya H na H. Kwa hiyo niliwaita wahudhurio wakati huo, na kumtembelea mwanafunzi.

Alisema hilo ndilo neno hesed. Neno hesed linamaanisha msaada kwa wanyonge kutoka kwa chochote kilicho ndani ya mtu ambaye ni mkarimu, na mwenye upendo. King James inatafsiri maneno 13 kwa njia.

Neno linajumuisha uhusiano. Kuna watu wawili ambao wana uhusiano. Wao ni washirika.

Mtu mmoja yuko katika uhitaji mkubwa, na upande dhaifu una uhitaji mkubwa na hauwezi kujisaidia. Wanahitaji na hawawezi kujisaidia. Mtu mwenye nguvu zaidi anayeweza kukidhi hitaji hilo huingia ndani na kukidhi hitaji hilo kwa upendo, fadhili, vyovyote vile, si kwa kulazimishwa, si kwa kujisukuma mwenyewe, si kwa kupata chochote kutoka humo, kwa sababu tu ya upendo.

Ndiyo maana imetafsiriwa katika King James kwa upendo usio na kikomo. Kwa hiyo, kielezi kizuri cha hilo ni Yosefu. Yeye kwa muda alikuwa amejitambulisha na Misri.

Alihisi ameachwa na familia yake. Alikuwa ameo mke Mmisri. Aliwaita watoto wake kwa jina la Misri.

Akaanza kutulia. Kweli, sina familia nyumbani. Wameniuza tu.

Kwa hiyo, alianza kujitambulisha na Misri. Lakini alipoiona familia hiyo tena, aliona usimamizi wa Mungu. Sasa ana uhusiano kamili na baba yake.

Na hivyo anamwambia ndugu yake, wakati yeye ni kufa, hii ni hesed utanionyesha. Utabeba mifupa yangu mpaka pale Abrahamu, Isaka, mpaka Shekemu na utanizika katika nchi ya baba yangu. Hawezi kuzika mwenyewe.

Hana msaada kabisa. Anategemea kabisa wale walio hai kufanya kile ambacho hawezi kufanya. Na wanafanya hivyo kwa kumpenda ndugu yao.

Hiyo inakupa wazo. Mfano mwingine ungekuwa Ruthu. Na Ruthu ni hadithi hii kubwa ya hesed.

Alikuwa mwaminifu kabisa kwa marehemu wake, Machlan. Alikufa huko Moabu. Anakufa bila watoto.

Atakufa bila ustawi au kumbukumbu yoyote ya kijamii. Naye anarudi kwa imani. Ruthu alikuwa amemwambia, Naomi alimwambia, huna mustakabali hapa, lakini wajue watu wako, watu wangu, Mungu wako, Mungu wangu.

Alimwamini Mungu. Alirudi na hatimaye mtu huyu mkuu, Boazi, akamwoa. Naye anamwambia, alipokuwa kitandani, alisema, ni chesi yake kwamba alirudi na Naomi, lakini hesi yako ya pili kwamba uliendelea kuwa mwaminifu kwa familia ya mume wako.

Hukufuata pesa. Hamkufuata ngono, vijana. Ulikuwa mwaminifu kwa familia na ulitaka kufanya mkombozi wa familia.

Hesi yako ya pili, uaminifu wako wa pili kwa marehemu wako ni mkubwa kuliko wa kwanza wako. Na mtoto huyo alipaswa kuzaliwa kwa jina la Maklan, lakini Mungu kwa neema yake, kwa sababu ya tendo kuu la fadhili la Boazi, ni jina la Boazi ambalo liliingia katika ukoo wa Kimasihi wa Bwana Yesu Kristo. Lakini uaminifu wake kwa mume wake aliyekufa ambaye hakuweza kupata watoto.

Kwa hivyo, angekuwa na watoto kwa jina lake. Hiyo ni hesed yake. Kwa hivyo hesed ni pale ulipo katika hali ambayo huna matumaini kabisa.

Usikivu wa Mungu kwetu ni ukweli kwamba tuko hapa. Amebaki mwaminifu kwa Ibrahimu. Aliweka ahadi kwa Ibrahimu.

Aliweka ahadi kwa Isaka. Aliweka ahadi kwa Yakobo kwamba uzao wako utaibariki dunia. Na sisi hapa.

Tupo hapa kwa sababu ya hedhi ya Mungu. Aliendelea kuwa mwaminifu kwa ahadi zake za agano. Na hiyo ni hakikisho kwamba ataendelea kuwa mwaminifu kwetu, hata katika kifo, kwamba tutashinda kifo kwa sababu ya chuki yake.

Na kisha tuna, kwa hivyo ninakupa aya nyingi kutoka kwa Gunkel. Sitasoma tena. Sasa ninaingia kwenye jambo gumu zaidi.

Katika ukurasa wa 68, inatukuza matendo ya Mungu ya wakati uliopita katika uumbaji. Na hapa ninashindana na kwamba jinsi inavyomtukuza Mungu katika uumbaji ni kwa kutumia hadithi za kale za Mashariki ya Karibu. Uumbaji umeelezewa kwa maneno ya hadithi za kipagani.

Kwa hiyo, kwa mfano, hekaya kuu ya Wababiloni iliitwa Enuma elish , ENUMAELISH, wakati miungu Enuma elish . Hadithi ya uumbaji ni kwamba ulikuwa na Tiamat, monster ambayo iliwakilishwa na maji. Marduk alikuwa shujaa mkuu na alimchinja yule mnyama.

Kutoka kwa mnyama huyo, aliumba dunia. Hiyo ndiyo hadithi. Inaitwa Chaos Kampf, hiyo ni machafuko.

Kulikuwa na vita na vita vilikuwa kati ya Mungu shujaa na mnyama huyu aliyewakilisha machafuko. Mungu shujaa alishinda machafuko na kuunda ulimwengu kutoka kwa machafuko. Yote ni katika mythology ya haiba.

Kwa maneno mengine, inafanana sana na Mwanzo 1. Ninavyoelewa Mwanzo 1, unaanza, na dunia ilikuwa katika giza na maji. Ni machafuko. Na inaitwa, kwa kweli Kiebrania kuna neno kwa ajili yake ni Tiamat, Tehom , badala ya kina Tehom , ambayo ni sawa na Tiamat, lakini ni demythologized kabisa.

Kuna tu Tehom , kuna kina, kuna kina. Mungu aliumba nuru na akashinda giza na akashinda maji ya machafuko. Kwa hiyo, Mungu alishinda giza na machafuko na akafanya hivyo kwa njia ya mwanga.

Kwa hiyo, ni taarifa tu ya ukweli. Lakini washairi wanaielezea, si kama tulivyo nayo katika Mwanzo 1, ambayo ni nathari, bali wao ni washairi na wanatumia ufananisho. Wanatumia ngano za kipagani kama njia ya kuonyesha ukuu wa Mungu kwamba yeye ndiye aliyemshinda yule jini mwenye machafuko, ukipenda.

Na kwa hivyo, ni kama Milton au kwa kusema, Paradiso Iliyopotea, atarejelea hadithi za Kigiriki. Atazungumza juu ya Zeus. Atazungumza kuhusu Ayubu.

Atazungumza juu ya Jupiter. Sote tunajua haamini hivyo, lakini ni njia ya washairi kutumia lugha ya kitamathali kuwasilisha mawazo yao. Washairi wa Kiebrania wanahisi salama kwa kutumia hekaya hizo za kipagani ili kuonyesha ukuu wa Mungu katika uumbaji.

Ni aina ya pia polemic. Hakuwa Baali aliyefanya hivi. Sio Marduk aliyefanya hivyo.

Ilikuwa ni Bwana, Mungu wetu, yeye ndiye aliyeshinda machafuko na kuyabadilisha. Isipokuwa tunaelewa hivyo, kuna wasomi wengi wanaotumia kuonyesha hadithi za kipagani. Na nimesema, hapana, huu ni ushairi.

Wanaitumia. Wanajisikia salama. Sote tunajua miungu hii haipo, lakini hii inaelezea ukuu wa Mungu wetu na jinsi alivyoiumba.

Kwa hivyo, nasema, wanatumia taswira za kipagani kama vile za Marduk na vita hivi dhidi ya machafuko, Marduk na Theomar. Inatumika pia katika maandishi ya Kiugariti. Na hii haipatikani tu katika, inapatikana katika Mashariki ya Karibu ya kale na hadithi zao zote.

Ni vita ya machafuko. Na katika maandishi ya Ugarit, Mungu aliyeumbwa ni Baali. Yeye ni Mungu wa dhoruba na umeme, kama nilivyosema jana.

Naye anapigana katika kundi moja la hekaya, anapigana na Yam, ambayo ni bahari. Kwa hiyo, una Mungu wa umeme na mvua na uhai ambaye anapigana na bahari, ambayo ni ishara ya machafuko. Bahari itaharibu mazao yako.

Huwezi kuwepo hapo. Ambapo unahitaji Baali na mvua inayokupa mazao yako. Kwa hiyo, wanaiona kuwa vita kati ya Baali na bahari.

Au hadithi nyingine ni Baali dhidi ya kifo. Hivyo kwamba ni background. Au miungu mingine ya machafuko inaweza kuwa Rahabu au Leviathan.

Kwa hiyo unasoma Biblia kuhusu Rahabu na watu wengi hawajui Rahabu ni nani na Leviathan ni nani, lakini ni miungu ya machafuko katika hadithi hizi. Udanganyifu huu wa kizushi hutokea tu katika ushairi na kuongeza uchangamfu na rangi kwenye shairi. Pia zinafanya kazi kama hoja dhidi ya miungu ya kipagani.

Utukufu unaohusishwa na miungu ya kipagani, kwa hakika, ni wa I Am. Kwa hiyo hapana unayo, kwa mfano, Zaburi 74, lakini Mungu ni Mfalme wangu tangu zamani. Analeta wokovu duniani.

Ni wewe uliyepasua bahari kwa nguvu zako. Unaona, haikusemwa tu, acha nchi ionekane. Ni vita.

Alipasua bahari kwa uwezo wako. Ulivunja vichwa vya yule mnyama mkubwa majini, nguvu hizo za machafuko. Kwa hivyo, anarejelea hadithi hizi za nguvu za machafuko dhidi yake.

Ni wewe uliyeviponda vichwa vya Lewiathani na kuwapa viumbe wa jangwani kuwa chakula. Ni wewe uliyefungua chemchemi na vijito. Ulikausha mito inayotiririka kila wakati.

Mchana ni wako na usiku ni wako pia. Umeweka jua na mwezi. Ni wewe uliyeweka mipaka yote ya dunia.

Ulifanya majira ya joto na baridi. Kwa hivyo, ni wewe uliyeshinda nguvu za machafuko. Imewekwa katika lugha hii hai, lakini ni mashairi.

Huwezi kusema. Kwa kweli kuna Rahabu na Leviathan. Ni njia ya kuwakilisha kushinda kwake nguvu za machafuko.

Tena haya yanatoka 89. Nani kama wewe, Mola Mlezi wa Mwenyezi Mungu, Ewe Mola Mlezi, na uaminifu wako umekuzunguka. Wewe unatawala juu ya bahari inayochafuka, mawimbi yake yanapopanda, unayatuliza.

Tazama bahari ni ishara ya machafuko. Hawakupitia msanii wa mandhari na bahari baharini kwa njia yoyote ya kimapenzi au kunishusha baharini tena kwenye bahari ya upweke angani. Nipe meli ndefu na nyota nimpelekeze.

Hawakuwa na mawazo ya kimapenzi kuhusu bahari. Ilikuwa machafuko na waliogopa bahari. Kwa hivyo, inawakilisha kile kinachopinga maisha.

Kwa hiyo, asema, unatawala juu ya bahari inayochafuka wakati mawimbi yake yanapopanda juu, unayatuliza. Ulimpona Rahabu kama mmoja wa Wahispania kwa mkono wako wenye nguvu, ukawatawanya adui zako. Mbingu ni zako na nchi pia ni yako.

Wewe uliweka ulimwengu na vyote vilivyomo. Au kukupa ulinganisho mwingine, huu ni ulinganisho wa sema moja ya maandishi ya maandishi ya Kiugariti, mstari wa kwanza. Inazungumza juu ya joka lililopinda, mwenye nguvu kati ya vichwa saba.

Huyu ni Isaya. Siku hiyo, Mungu atawajia kwa upanga ambao ni wenye nguvu, mkubwa na wenye nguvu, kwa upanga wenye nguvu na mkubwa na wenye nguvu.

Lewiathani, nyoka mbaya, na Lewiathani, nyoka mpotovu, mwueni yule joka mkubwa wa baharini.

Kwa hivyo, hutumia lugha ya aina hii. Ni kama nasema Milton au mshairi wa Kiingereza atarejelea ngano za Kigiriki. Washairi wa Kiebrania wanarejelea hekaya za kipagani ili kuonyesha Mungu ni nani na kwamba yeye ni mkuu kuliko miungu hiyo ya kipagani.

Acha nitoe nyingine juu ya aina hii ya nyenzo ngumu, lakini nadhani inapaswa kushughulikiwa. Nadhani inachanganya watu. Inasema, Leviathan huko Harvard, bahari ilikuwa adui mkuu wa utaratibu, katika Mesopotamia na Kanaani.

Kushindwa kwake, kuufuga, kuushinda. Hilo ndilo ulilo nalo katika Mwanzo 1. Anashinda kuzimu na bahari. Kushindwa kwake kulikuwa ni kipengele muhimu katika uumbaji na kushinda ufalme wa Mungu mwenye ushindi na haki ya jumba la kifalme au hekalu lake mwenyewe.

Hiyo ilikuwa katika hadithi za kipagani. Baada ya Mungu waliyemwabudu kushinda bahari, iliyowakilishwa kuwa Mungu, basi Mungu huyo mshindi angeweza kujenga jumba la kifalme ili kulinda utaratibu au jumba la kifalme la Mungu liwe hekalu. Kwa hivyo, uumbaji, ufalme, na hekalu kwa hivyo huunda utatu usioweza kufutwa.

Kuzuiwa kwa bahari ni uthibitisho unaoendelea wa uhalali wao wa milele. Kwa hivyo, imewekwa katika Zaburi ya 93. Sidhani kama unaweza kuelewa zaburi hii bila msingi kwamba utatu huu usiofaa wa uumbaji, ufalme, na hekalu uko hatarini.

Ndivyo ilivyokuwa hapo mwanzo. Kwa hakika, Mungu anashinda bahari leo ni uthibitisho kwamba yeye anahifadhi, na kuendeleza uumbaji. Hapa kuna Zaburi ya 93, Bwana anatawala.

Amevikwa vazi la enzi. Bwana amevikwa enzi na amejivika nguvu. Hakika, ulimwengu umeimarishwa imara na salama.

Kwa maneno mengine, Bwana ni mwenye nguvu zote na kwa nguvu zake, ulimwengu umeimarishwa imara na salama. Sasa inazungumza juu ya kiti chako cha enzi. Kiti chako cha enzi kilianzishwa zamani sana.

Wewe ni kutoka milele. Lakini sasa ona kile kinachotishia. Bahari imeinuliwa, Bwana.

Bahari imepaza sauti zao. Bahari imeinua mawimbi yake ya nguvu. Mwenye nguvu kuliko ngurumo ya maji makuu, na nguvu kuliko mawimbi ya bahari, Bwana aliye juu ni shujaa.

Anashinda vitisho vyote na amevaa nguvu. Angalia jinsi inavyoisha. Maagizo yako, Bwana, yasimame imara.

Utakatifu hupamba nyumba yako kwa siku zisizo na mwisho. Hapo tuna uumbaji, ufalme, hekalu, na ni Mungu aliyefanya yote. Na kwa hivyo ni ujuzi huu wa historia hii ambayo inaweza kutusaidia kuelewa Zaburi kama hii.

Zaburi ya 29 inakubali na kubadilisha wimbo wa Baali kwa uwezekano wote. Baali ni Mungu wa tufani. Sikiliza Zaburi, Zaburi ya Daudi.

Mpeni Bwana, enyi viumbe vya mbinguni, mpeni Bwana utukufu na nguvu. Mpeni Bwana utukufu wa jina lake. Mwabuduni Bwana kwa uzuri wa utakatifu wake.

Sauti ya Bwana ni ngurumo. Sauti ya Bwana iko juu ya maji. Fikiria Bahari ya Mediterania.

Mungu wa utukufu hunguruma kwa nguvu zake. Bwana ananguruma juu ya maji makuu. Sauti ya Bwana ina nguvu.

Sauti ya Bwana ni kuu. Hiyo ni radi. Sauti ya Bwana yaivunja mierezi.

Bwana aivunja vipande vipande mierezi ya Lebanoni. Lakini ona mahali ambapo dhoruba inaenda. Iko katika Lebanoni, katika nchi ya Lebanon.

Hicho ndicho kitovu cha ibada ya Baali. Kwa hiyo, anaona dhoruba ikija kutoka Bahari ya Mediterania. Anaona katika dhoruba, nguvu kuu za Mungu katika ngurumo ya radi, katika umeme unaowaka.

Haya yote yanawakilisha uweza mkuu wa Mungu anapovuka. Kisha aifanya Lebanoni kuruka-ruka kama ndama, Mwasiria kama mwana wa nyati-mwitu. Sauti ya Bwana hupiga miale ya umeme.

Sauti ya Bwana inatikisa jangwa. Bwana anatikisa jangwa la Kadishi. Kwa maneno mengine, dhoruba sasa imetoka Bahari ya Mediterania.

Dhoruba sasa inapita juu ya milima ya Lebanon. Anaivunja-vunja mierezi yenye kiburi na yenye nguvu ya Lebanoni. Mierezi inawakilisha kile kilicho chenye nguvu na fahari.

Mungu huivunja tu katika dhoruba, na kuivunja kabisa. Lakini sasa dhoruba inaisha. Kaddish iko upande wa mashariki wa milima ya anti-Lebanon.

Kwa hiyo Bwana anatikisa jangwa la Kadishi. Sauti ya Bwana inageuza mwaloni na kuuvunja msitu na katika hekalu lake, wote wanaimba utukufu. Bwana ameketi juu ya gharika.

Bwana ametawazwa kama Mfalme milele. Bwana huwapa watu wake nguvu. Bwana awabariki watu wake kwa amani.

Kwa hiyo, aliweza kuona nguvu kuu za Mungu katika dhoruba. Inatokea katikati ya nchi ya Baali. Hiyo ni kutuhakikishia kuwa huyu Mungu mwenye nguvu ndiye Mungu aliye pamoja nasi.

Hapo ndipo inapoishia. Bwana huwapa watu wake nguvu. Kwa hivyo hilo ni jambo la kuogofya zaidi, lakini bado nilihisi katika kozi ya Zaburi, tunapaswa kushughulikia baadhi ya nyenzo hizi ngumu.

Sasa tunaenda kwenye ukurasa wa 71, sifa ya Mungu aliyewaongoza watu wake zamani anapokaa pamoja na watu wake. Hakuna maandiko yaliyotajwa hapa, lakini ni Mungu pamoja na watu wake, uwepo wake pamoja na watu wake katika Kutoka, na katika kutekwa na kukalia nchi. Gunkel anatoa maoni kwamba wazo hili la historia ya Mungu kuwa pamoja na watu wake katika mchakato wa kihistoria halina ulinganifu katika fasihi ya Kibabeli na Misri.

Sasa tunaweza kuongeza kuwa haina mshirika katika Ugarit. Katika maandiko ya kipagani, hakuna wazo la historia kwenda popote. Wazo lao zima ni kuumba upya dunia kila mwaka, lakini hakuna maana kwa maana yoyote ya historia.

Hakuna mwanzo. Hakuna mwisho. Hakuna kilele, hakuna ushindi wa haki juu ya uovu.

Hakuna uhakika wa kimetafizikia kwa historia, hakuna ukweli nyuma yake. Hapa ndipo Biblia inapojipambanua. Kwa hivyo, Zaburi husherehekea historia ya Israeli, tukitazamia eskaton wakati Bwana atatawala ulimwengu wote na haki itatawala.

Hakuna kitu kama hicho katika Mashariki ya Karibu ya zamani. Kwa hiyo, una alama hizi za nje ambapo wanatumia mythology ya kipagani. Lakini kama vile Henri Frankfort alivyosema, hakuna kitovu kilichounganishwa na teolojia ya Biblia na maandiko ya kipagani. Ina sura ya nje, lakini teolojia tofauti sana.

Huyu ni Dk. Bruce Waltke katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Zaburi. Hiki ni kipindi namba 8, Nyimbo, Teolojia, hesed, Uumbaji, Ufalme, na Hekalu.